

ความร่วมมือของ วศ. กับกองพิสูจน์ หลักฐานตำรวจ

ศันสนีย์ ชีระพันธ์
นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ
สำนักบริหารและรับรองห้องปฏิบัติการ

สำนักบริหารและรับรองห้องปฏิบัติการ กรมวิทยาศาสตร์บริการ เป็นหน่วยรับรองระบบงานห้องปฏิบัติการ มีบทบาทด้านการพัฒนาและรับรองระบบงานห้องปฏิบัติการของประเทศให้ได้รับการรับรองความสามารถตามมาตรฐานสากล ทั้งการรับรองความสามารถห้องปฏิบัติการทดสอบตามมาตรฐาน ISO/IEC 17025 ด้านฟิสิกส์เคมี และวิทยาศาสตร์ชีวภาพ การรับรองความสามารถผู้จัดโปรแกรมการทดสอบความชำนาญตามห้องปฏิบัติการมาตรฐาน ISO/IEC 17043 และการรับรองผู้ผลิตวัสดุอ้างอิงตามมาตรฐาน ISO 17034 ด้านการทดสอบ สอบเทียบ และการทดสอบทางการแพทย์ การรับรองระบบงานห้องปฏิบัติการนับเป็นเครื่องชี้วัดคุณภาพและความสามารถของห้องปฏิบัติการ สร้างความเชื่อมั่นในผลการทดสอบ ส่งผลให้การทดสอบได้รับการยอมรับทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยสำนักบริหารและรับรองห้องปฏิบัติการได้ลงนามการยอมรับร่วมในระดับภูมิภาค (Mutual Recognition Arrangement, MRA) กับองค์การภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกว่าด้วยการรับรองระบบงานห้องปฏิบัติการ (Asia Pacific Laboratory Accreditation Cooperation, APLAC) ทั้งในด้านการรับรองระบบงานห้องปฏิบัติการทดสอบ การรับรองผู้จัดโปรแกรมการทดสอบความชำนาญห้องปฏิบัติการ และการรับรองผู้ผลิตวัสดุอ้างอิง และในระดับสากลกับองค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการรับรองระบบงานห้องปฏิบัติการ (International Laboratory Accreditation Cooperation, ILAC) ด้านการรับรองระบบงานห้องปฏิบัติการทดสอบ ทำให้ผลการทดสอบได้รับความเชื่อถือและยอมรับจากนานาประเทศด้วย

สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ เป็นหน่วยงานระดับกองบัญชาการ ส่วนงานสนับสนุนป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ

เพื่อรวบรวมพยานหลักฐานและตรวจพิสูจน์หลักฐาน โดยมีหน่วยงานครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ ในฐานะที่เป็นต้นธารแห่งกระบวนการยุติธรรมในการนำผลการตรวจพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์เพื่อเป็นพยานหลักฐานสนับสนุนให้พนักงานสอบสวนดำเนินการจับตัวผู้กระทำความผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ตอบสนองนโยบายการดำเนินงานกระบวนการยุติธรรมด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง เป็นไปตามหลักมาตรฐานสากล สามารถสนับสนุนงานสืบสวนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นหลักประกันความยุติธรรม อันเกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับประชาชน โดยใช้วิทยาการสมัยใหม่ในการตรวจหาและเพิ่มน้ำหนักพยานหลักฐานในทางคดีให้มีประสิทธิภาพ

การสร้าง ความเชื่อมั่นในกระบวนการพิสูจน์หลักฐานของประเทศไทยเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งของกระบวนการดำเนินนิติวิทยาศาสตร์ ซึ่งการรับรองความสามารถห้องปฏิบัติการทดสอบตามมาตรฐาน ISO/IEC 17025 จะทำให้เกิดความมั่นใจในผลการทดสอบของห้องปฏิบัติการด้านการพิสูจน์หลักฐาน และการจัดโปรแกรมการทดสอบความชำนาญห้องปฏิบัติการด้านการพิสูจน์หลักฐานที่ได้รับการรับรองความสามารถผู้จัดโปรแกรมการทดสอบความชำนาญตามมาตรฐาน ISO/IEC 17043 จะทำให้ผลการเปรียบเทียบฝีมือระหว่างห้องปฏิบัติการด้านการพิสูจน์หลักฐานแต่ละหน่วยงานมีความน่าเชื่อถือ ส่งผลให้ประชาชนเกิดความไว้วางใจและได้รับความยุติธรรมอย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งทำให้กระบวนการยุติธรรมของประเทศไทยได้รับการเชื่อถือและยอมรับจากนานาประเทศด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

การลงนามบันทึกความเข้าใจความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์ระหว่างสำนักงานพิสูจน์หลักฐาน และกรมวิทยาศาสตร์บริการ

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2560 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการบูรณาการในการนำองค์ความรู้ทางวิชาการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาพัฒนางานตรวจพิสูจน์หลักฐานของประเทศไทย โดยอาศัยความเชี่ยวชาญเฉพาะทางที่เกี่ยวข้องของแต่ละหน่วยงานมาพัฒนาให้เกิดระบบที่เป็นมาตรฐานสากลอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับกระบวนการยุติธรรม ความร่วมมือดังกล่าวเป็นการบูรณาการองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปใช้ในการดำเนินงานด้านพิสูจน์หลักฐานให้มีความถูกต้องเที่ยงตรงและเป็นไปตามแนวปฏิบัติของมาตรฐานสากล โดยอาศัยความเชี่ยวชาญเฉพาะทางของแต่ละหน่วยงาน ซึ่งมีขอบเขตความร่วมมือดังนี้

1. การจัดทำแผนบูรณาการ โดยระบุกิจกรรมและระยะเวลาการดำเนินการที่เหมาะสมตามขอบเขตของความร่วมมือ
2. จัดทำกิจกรรมทดสอบความชำนาญของหน่วยตรวจ และของห้องปฏิบัติการทดสอบ (Proficiency Testing ; PT)
3. ความร่วมมือในการพัฒนาระบบงานความสามารถห้องปฏิบัติการทดสอบด้านการพิสูจน์หลักฐานให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ISO/IEC 17025
4. ความร่วมมือในการพัฒนาบุคลากรของสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ ให้มีองค์ความรู้และทักษะในด้านระบบคุณภาพและเทคนิคการทดสอบที่เกี่ยวข้อง

เริ่มต้นจากการพัฒนาข้าราชการตำรวจให้มีความรู้และวิทยาการสมัยใหม่ โดยส่งเสริมการทำงานของตำรวจทุกหน่วยงานในสังกัดให้มีมาตรฐานเดียวกันในระดับสากล มีสาขาการตรวจพิสูจน์ 11 สาขา พร้อมเครื่องมือวิทยาศาสตร์ที่ใช้ในการตรวจพิสูจน์ ดังนี้

1. สาขาการตรวจสถานที่เกิดเหตุ
2. สาขาการตรวจพิสูจน์เอกสารและการปลอมแปลง
3. สาขาการตรวจพิสูจน์อาวุธปืน และเครื่องกระสุน
4. สาขาการตรวจพิสูจน์ทางเคมี
5. สาขาการตรวจพิสูจน์ทางฟิสิกส์
6. สาขาการตรวจพิสูจน์ชีววิทยาศาสตร์และดีเอ็นเอ
7. สาขาการตรวจพิสูจน์ยาเสพติด
8. สาขาการตรวจพิสูจน์ลายนิ้วมือ ฝ่ามือ และฝ่าเท้าแฝง
9. สาขาการตรวจพิสูจน์คอมพิวเตอร์
10. สาขาการตรวจพิสูจน์ด้วยเครื่องจับเท็จ
11. สาขาการตรวจพิสูจน์ยาพิษ

ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์เหล่านี้มีความสำคัญในการวิเคราะห์ ทดสอบ วัตถุพยานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในคดีจนได้ผลรายงานการตรวจพิสูจน์ซึ่งเป็นหลักฐานที่จะสนับสนุนพนักงานสอบสวน ดำเนินคดีผู้กระทำความผิดจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาบุคลากร ระบบ และขั้นตอนการปฏิบัติงาน ทดสอบวัตถุพยานให้เป็นไปตามแนวทางปฏิบัติของมาตรฐานสากล ให้มีความถูกต้องเที่ยงตรง

ปัจจุบันได้ดำเนินการพัฒนาบุคลากรของสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ โดยวิทยากรจากกรมวิทยาศาสตร์บริการ มีการจัดอบรม ณ ศูนย์ฝึกอบรมสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ จังหวัดเพชรบุรี กิจกรรมที่ 1-3 หลักสูตรละ 2 รุ่น ดังนี้

- กิจกรรมที่ 1 หลักสูตร ข้อกำหนด ISO/IEC 17025 : 2017
- กิจกรรมที่ 2 หลักสูตร การตรวจติดตามคุณภาพภายในตามมาตรฐาน ISO/IEC 17025 : 2017
- กิจกรรมที่ 3 หลักสูตร การจัดทำเอกสารในระบบคุณภาพตามมาตรฐาน ISO/IEC 17025 : 2017

จัดอบรม ณ กองพิสูจน์หลักฐานกลาง สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ กิจกรรมที่ 4 จำนวน 2 รุ่น และกิจกรรมที่ 5 จำนวน 3 รุ่น ดังนี้

- กิจกรรมที่ 4 หลักสูตร สถิติสำหรับงานวิเคราะห์ ทดสอบ และการหาความไม่แน่นอนทางการวัด
- กิจกรรมที่ 5 หลักสูตร ความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับสารเคมี

